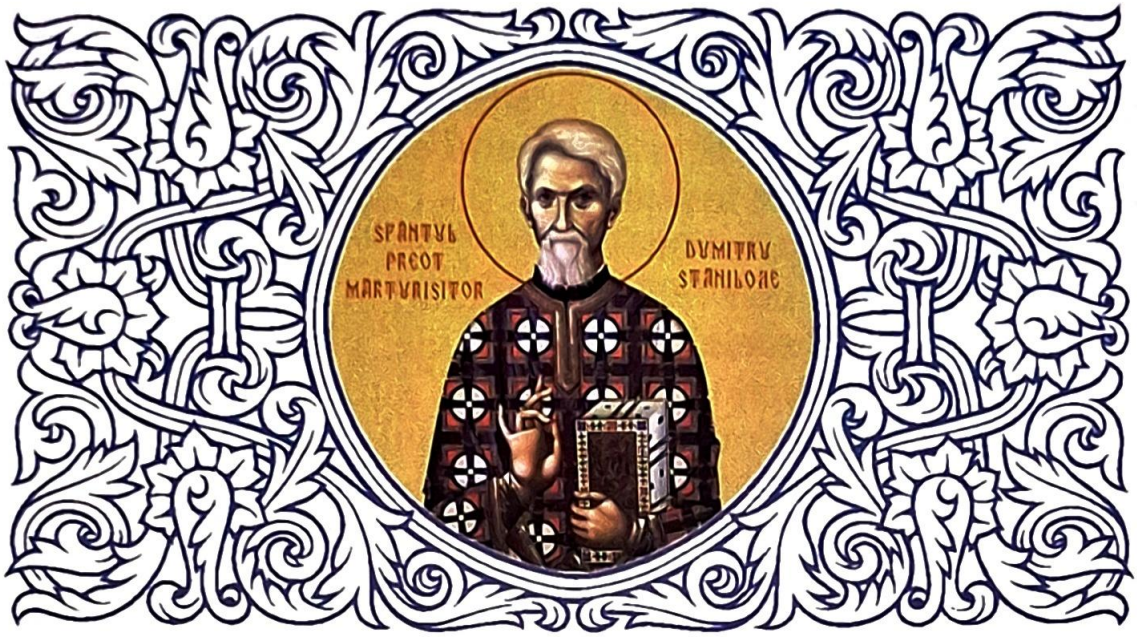

SLUJBA SFÂNTULUI PREOT MĂRTURISITOR DUMITRU STĂNILOAE

(4 octombrie)*

La Vecernia Mică

La **Doamne, strigat-am...**, punem 4 Stihiri, glasul al 6-lea, podobie: *Toată nădejdea...*

Ceată adunându-ne, dreptslăvitorilor, astăzi, să cinstim cu dragoste pe luminătorul nou al Bisericii; împletind laude Sfântului Dumitru, de Dumnezeu cuvântătorului, celui asemenea cuvântătorilor de Dumnezeu, paharului preabine dres al Înțelepciunii celei de sus, și, praznic făcându-i, toți să îi strigăm: Bucură-te, de Dumnezeu arătătorule, vestitor al harului (de două ori)**!**

Dar primit lui Dumnezeu a dat cinstita ta mamă, nu veșminte preoțești, ci preot și slujitor al Cuvântului, că, urmând Sfinților Părinți, înțelepte, te-ai silit ca, taina Domnului, cercând-o tu întâi, să o înțelegi și să o vestești, iar, pentru vestirea ei, prigoană și temniță ai răbdat; Părinte Dumitru, părtaș ai fost al slavei lui Hristos, Căruia roagă-te pururea pentru cinstitorii tăi.

Aripile dragostei față de oameni întinde-ți și acum, ca oarecând, peste cei ce caută

---

* Slujba, alcătuită de Diac. lect. univ. dr. Sabin Preda, a fost diortosită în cadrul *Comisiei liturgice a Arhiepiscopiei Bucureștilor*, avizată de *Sinodul mitropolitan al Mitropoliei Munteniei și Dobrogei* și de *Comisia teologică, liturgică și didactică a Sfântului Sinod* și aprobată prin hotărârea nr. 10.632 luată în ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 25 octombrie 2024.

ajutorul tău, mângâind inima lor, Părinte Dumitru, și hrănindu-le mintea lor cu învățăturile și dumnezeieștile bunătăți; de care însuți mai întâi, înțelepte, bucurându-te, ai luat putere, ca vulturul, să zbori lângă Hristos, Căruia pururea roagă-te pentru cei ce te cinstesc.

Slavă..., a Sfântului, glasul al 6-lea:

Bine, slugă bună și credincioasă! Bine, lucrătorule al viei lui Hristos! Tu și greutatea zilei ai purtat, tu și talantul dat ție l-ai înmulțit, și pe cei ce veneau după tine nu i-ai pizmuit. Drept aceea, porțile cerului ție ți s-au deschis. Intră întru bucuria Domnului tău și te roagă pentru noi, Părinte Dumitru.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu, același glas:

Nimeni dintre cei ce aleargă la tine nu iese rușinat, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară; ci, cerând bun dar, primește dăruirea către cererea cea de folos.

LA STIHOAVNĂ

Stihiri, glasul al 2-lea,
podobie: *Casa Efratului...*

Toți să încununăm, cu glas de bucurie, cinstita pomenire a Sfântului Dumitru, învățătorul dogmelor.

Stih: Gura mea va grăi înțelepciune și cugetul inimii mele pricepere (*Psalm* 48: 3).

Râuri ai izvorât, Sfinte, de apă vie, precum a zis Scriptura, sufletele însetate de Domnul adăpându-le.

Stih: Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi se vor bucura (*Psalm* 131: 9).

Toată Biserica saltă duhovnicește, pe tine mare Dascăl și rugător în ceruri, Părinte, dobândindu-te.

Slavă..., a Treimii, asemenea:

Slavă cuvine-se Treimii celei sfinte, că în anii de pe urmă a săvârșit dreptate, slăvind pe slăvitorul Ei.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu, asemenea:

Slava de necuprins și dragostea de maică ți s-au vestit, Fecioară, de robul tău Dumitru, cel proslăvit de Fiul tău.

TROPAR, glasul al 5-lea,
podobie: *Pe Cuvântul...*

Cu întreită cunună încununându-te: a preoției, Părinte, a bunei mărturisiri și cu cea a cuvântării de Dumnezeu, ca o lumină strălucești, învățându-ne a cinsti Treimea de o ființă, Căreia, Sfinte Dumitru, pentru noi te roagă pururea.

Slavă..., Şi acum...,
al Născătoarei de Dumnezeu –
al Învierii, același glas:

Bucură-te, ușa Domnului cea neumblată! Bucură-te, zidul și acoperământul celor ce aleargă la tine! Bucură-te, limanul cel neînviforat și neispitită de nuntă, care ai născut cu trup pe Făcătorul tău și Dumnezeu! Nu înceta a te ruga pentru cei ce laudă și cinstesc naşterea ta.

Ectenia întreită scurtă și Otpustul mic.

La Vecernia Mare

După obişnuitul Psalm, cântăm Fericit bărbatul..., starea întâi, iar de va fi sâmbătă seara, Catisma toată.

La Doamne, strigat-am..., se pun Stihirile Sfântului pe 8.

Stihiri, glasul al 4-lea,
podobie: *Dat-ai semn...*

Pe vasul alegerii, pe învățătorul Bisericii și pe dascălul tainelor, pe trâmbița dogmelor, pe Sfântul Dumitru, care-n toată lumea glas lămurit a răsunat, primind suflarea Mângâietorului, în ceată adunându-ne, să îl cinstim cu evlavie, săvârșind pomenirea lui cea slăvită, cu laude (de două ori).

Domnul mărturie dând de minunată viața ta, cea în Duh și în adevăr, de Duh purtătorule Părinte Dumitru, cu înțelepciune și cu putere și cu har și cu pricepere te-a împodobit, pe tine așezându-te preot al Lui și mijlocitor și preamare învățător și vestit al Bisericii.

În ceata slăviților de Dumnezeu purtători Părinți, Dumnezeu te-a orânduit, cu ei arătându-te, slăvite Dumitru, de un gând cu totul și de o râvnă neîncetat, și de un suflet, și următor al lor, cu care acum roagă-te Sfintei Treimi pentru cei ce vin și cu dragoste săvârșesc preacinstită pomenirea ta.

Alte Stihiri, glasul al 2-lea,
podobie: *Cu ce cununi de laudă...*

Cu ce cununi de laudă vom încununa pe Sfântul Dumitru, pe luminătorul cel nou-răsărit care luminează Biserica prin strălucirile dreptei credințe; pe steaua zilei neînserate a Domnului, făclia Strălucirii slavei celei părintești? Că pe acesta în ceruri cu cununa slavei nestricate l-a încununat Hristos Dumnezeul nostru, Cel ce are mare milă (de două ori).

Cum vom încununa praznicul grăitorului de Dumnezeu Dumitru, al învățătorului dogmelor și tâlcuitorului tainelor celor mai presus de toată mintea, al gurii binevestitoare a Cuvântului și limbii

dulce-grăitoare a Mângâietorului, al trestiei iute scriitoare a cerești slave, al izvorului nesecat al apelor celor vii ce adapă spre viața veșnică.

Cu ce cântări de laudă, vom încununa pe Sfântul Dumitru, pe cinstita carte a smereniei și al înțelepciunii pahar preaplin, pe nerătăcitul chip al blândeții, pe înfrumusețarea ortodocșilor, pe stâlpul și întărirea binecredincioșilor; că pe acesta în ceruri cu cununa slavei nestricate l-a încununat Hristos Dumnezeul nostru, Căruia se și roagă pentru sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Pe cel proslăvit de Domnul între marii Dascăli, pe mintea înaltă a înțelesurilor cerești ale Cuvântului, adunându-ne, noi, credincioșii, cu duhovnicești cântări să-l lăudăm, zicând: Bucură-te, vestitor al teologiei, râu al înțelepciunii și revărsare a dumnezeieștii cunoștințe! Bucură-te, slăvit luminător, care trimiți în lume razele dogmelor! Bucură-te, învățătorul Bisericii și sprijinitorul creștinilor! Ci, o, preaînțelepte, de Dumnezeu cuvântătorule Dumitru, nu înceta a te ruga lui Hristos Dumnezeu pentru cei ce cu credință și cu dragoste pururea săvârșesc cinstită pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu (Dogmatica):

Cine nu te va ferici, Preasfântă Fecioară? Sau cine nu va lăuda preacurată nașterea ta? Că Fiul Unul-Născut, Cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Același din tine, cea curată, a ieșit, în chip de negrăit întrupându-Se; din fire Dumnezeu fiind și cu firea om făcându-Se pentru noi, nu în două fețe fiind despărțit, ci în două firi neamestecat fiind cunoscut. Pe Acela roagă-L, curată cu totul fericită, să se miluiască sufletele noastre.

VOHOD: Lumină lină...

Vohod cu cădelnița, Lumină lină...

PROCHIMENUL ZILEI

PAREMIILE

De la *Pilde*, citire:

(10: 7, 6; 3: 13-16; 8: 6, 34-35, 4, 12, 14, 17, 5-9; 22: 21, 19; 15: 4)

Pomenirea dreptului se face cu laude și binecuvântarea Domnului este peste capul lui. Fericit este omul care a aflat înțelepciunea și muritorul care a cunoscut priceperea; că mai bună este îndeletnicirea cu aceasta decât vistieriile de aur și argint. Mai scumpă este decât pietrele cele de mult de

preț; nimic rău nu-i stă împotrivă. Cunoscută este tuturor celor ce se apropie de ea și tot ce este de preț nu este vrednic de ea. Că din gura ei iese dreptatea, legea și mila pe limbă le poartă. Deci, ascultați-mă pe mine, o, fiilor, că lucruri de cinste vă voi spune; și fericit este omul care va păzi căile mele. Că acestea sunt căi ale vieții și, mergând pe ele, va afla bunăvoința pregătită lui de Domnul. Pentru aceasta, vă rog pe voi și îndrept glasul meu către fiii oamenilor. Că, eu, înțelepciunea, sălășluiesc în sfat, iar cunoașterea și cugetarea eu le-am chemat. Al meu este sfatul și întărirea, a mea este priceperea și a mea este tăria. Eu iubesc pe cei ce mă iubesc, iar cei ce mă caută vor afla har. Înțelegeți, dar, cei fără de răutate, chibzuința, și voi, cei neînvățați, puneți la inimă. Ascultați-mă iarăși, că lucruri de cinste vă voi spune și voi deschide buzele mele pentru a vă învăța cele drepte; că gura mea va grăi adevărul, iar buzele mincinoase sunt necurate înaintea mea. Cu dreptate sunt toate graiurile gurii mele, nimic nu este în ele strâmb, nici încâlcit. Toate sunt drepte pentru cei ce înțeleg și netede pentru cei ce află cunoștința. Că vă învăț pe voi cuvânt adevărat, ca nădejdea voastră să fie în Domnul și să vă umpleți de Duh.

De la *Pilde*, citire:

(10: 31-32; 11: 2, 6, 7, 19; 13: 9; 15: 2; 14: 33; 22: 11; *Înțelepciunea lui Solomon* 6: 13, 12, 14 - 16; 7: 30; 8: 2-4, 7, 8, 17, 18, 21; 9: 1-5, 10 - 11, 14)

Gura celui drept rostește înțelepciunea, iar buzele oamenilor drepți picură haruri. Gura celor smeriți cugetă înțelepciune, iar dreptatea îi izbăvește de moarte. La moartea omului drept nu piere nădejdea, că fiul cel drept se naște spre viață. Din bunătățile lui va culege roada dreptății. Lumină va fi drepților de-a pururea și de la Domnul vor primi har și slavă. Limba înțelepților știe cele bune și în inima lor se va odihni înțelepciunea. Domnul iubește inimile cuvioase și sunt primiți de El toți cei fără de prihană în cale. Înțelepciunea Domnului va lumina fața celui ce înțelege, că ea se face cunoscută întâi celor ce o doresc și este lesne privită de cei ce o iubesc. Cel ce aleargă la ea dis-de-dimineață nu se va osteni, și cel ce privegheză pentru ea, degrab fără de grijă va fi. Că ea însăși umblă în căutarea celor vrednici de ea și în căile lor li se arată cu

bunăvoință. Pe înțelepciune niciodată nu o va birui răutatea. Pentru aceasta, am ajuns doritor al frumuseții ei și am iubit-o și am căutat-o din tinerețea mea și m-am străduit să mi-o aduc mireasă. Și Stăpânul tuturor a iubit-o, că este cunoscătoare a științei lui Dumnezeu și alege lucrările Lui. Ostenelile ei sunt virtuțile. Ea învață cumpătarea și chibzuința, dreptatea și vitejia, decât care nimic nu este mai folositor oamenilor în viață. Dacă dorește cineva multă pricepere, ea știe cele de demult și prevede cele viitoare. Știe întorsăturile cuvintelor și dezlegările tainelor. Cunoaște mai înainte semne și întâmplări neobișnuite, precum și vremurile și prilejurile potrivite. Și tuturor este sfetnic bun. Că nemurire este întru ea și un nume bun prin părtășia la cuvintele ei. Pentru aceasta m-am îndreptat către Domnul și m-am rugat Lui și am zis din toată inima mea: Dumnezeule al Părinților și Doamne al milei, Cel ce ai făcut toate numai prin cuvântul Tău, și, cu înțelepciunea Ta, l-ai alcătuit pe om, ca să stăpânească făpturile cele zidite de Tine și să conducă lumea întru cuviosie și dreptate, dă-mi înțelepciunea care șade pe tronurile Tale și nu mă lepăda dintre robii Tăi, că eu sunt robul Tău și fiul roabei Tale. Trimite-mi înțelepciune din sfântul Tău lăcaș și de pe tronul slavei Tale, ca, fiind de față lângă mine, să mă învețe ce este bine-plăcut Ție, și să mă călăuzească întru cunoștință, și să mă păzească întru slava ei. Că toate gândurile muritorilor sunt șovăielnice și cugetele lor sunt pline de primejdia căderii.

De la *Înțelepciunea lui Solomon*, citire:

(*Pilde* 29: 2; *Înțelepciunea lui Solomon* 4: 1, 14; 6: 11, 18, 21, 22; 7: 15, 16, 21, 22, 26, 27, 29; 10: 9, 10, 12; 7:30; 1: 8; 2: 1, 10-11, 12, 13-16, 17, 19-22; 16: 13; *Sirah* 2: 11; *Înțelepciunea lui Solomon* 16: 8; *Sirah* 2: 11; *Pilde* 3: 34)

Lăudat fiind dreptul, se vor veseli popoarele; că pomenirea lui este fără de moarte, de vreme ce este cunoscut și de Dumnezeu, și de oameni; și plăcut este Domnului sufletul lui. Iubiți dar, oamenilor, înțelepciunea, poftiți-o și veți ajunge învățați. Că începutul ei este dragostea și paza legilor. Cinstiți înțelepciunea, ca să împărățiți în veci. Spune-voi vouă și nu voi ascunde de voi tainele lui Dumnezeu. Că Acesta este Povățuitorul înțelepciunii și Îndreptătorul înțelepților. Și în mâna Lui

este toată priceperea și știința lucrărilor. Înțelepciunea, chivernisitoarea tuturor, ea m-a învățat, că întru ea este duh înțelegător și sfânt, strălucirea luminii celei de-a pururea și chipul bunătății lui Dumnezeu. Ea rânduiește prieteni ai lui Dumnezeu și proroci. Mai frumoasă este decât soarele și decât toată orânduiala stelelor. Luminii asemănându-se, se află mai întâi. Ea a izbăvit de dureri pe cei ce slujesc ei și i-a îndreptat pe cărări drepte; le-a dat cunoaștere sfântă și i-a păzit de vrăjmașii ce întind curse; le-a răsplătit și pentru lupta cea tare, ca să înțeleagă toți că buna cucernicie este mai puternică decât orice. Și răutatea nu va birui niciodată înțelepciunea, nici judecata nu va lăsa fără certare pe cei răi. Că au zis întru sine, gândind cu nedreptate: „Să-l asuprim pe cel drept, să nu ne fie milă de sfințenia lui și să nu ne rușinăm de căruntețile bătrâneților cele de mulți ani. Că ne va fi tăria noastră lege. Și să vânăm cu vicleșug pe cel drept; că nu este de niciun folos pentru noi și stă împotriva faptelor noastre și ne învinovățește de păcate împotriva învățăturii noastre. Și ne spune că are cunoașterea lui Dumnezeu și se numește pe sine slujitor al lui Dumnezeu. Și ne-a fost nouă spre vădirea cugetelor noastre. Greu ne este nouă și numai să-l vedem, că viața lui nu este asemenea altora și sunt deosebite cărările lui. De batjocură am fost socotiți înaintea lui și se depărtează de căile noastre ca de niște necurății, și fericește cele mai de pe urmă ale drepților. Să vedem, așadar, de sunt cuvintele lui adevărate și să ispitim cele ce i se vor întâmpla. Cu ocară și cu chinuri să-l cercetăm, ca să cunoaștem blândețea lui și să încercăm răbdarea lui. Să-l osândim la moarte de ocară, și să dovedim mincinoase cuvintele lui". Acestea au gândit și au rătăcit; că i-a orbit răutatea. Și nu au cunoscut tainele lui Dumnezeu; nici n-au socotit că Tu ești singurul Dumnezeu, Care ai stăpânire peste viață și peste moarte și mântuiești în vreme de necaz și izbăvești de orice rău, Tu, Cel îndurat și milostiv, Care dai cuvioșilor Tăi har și, cu brațul Tău, stai mândrilor împotrivă.

LA LITIE

Glasul 1:

Veseliți-vă în Domnul, toți iubitorii înțelepciunii, la pomenirea dreptului; că astăzi

fericitul Dumitru, precum învață înțeleptul Solomon, cu adevărat, și la Dumnezeu se proslăvește, și între oameni strălucit se cunoaște. Veniți, dar, fraților, să alergăm cu osârdie și să ascultăm înțelepciunea cea din buzele lui picurată, ca să ne învățăm; că începutul acesteia e dragostea și păzirea poruncilor Domnului.

Glasul al 2-lea:

Ce limbă va grăi, Stăpâne, măririle Tale cele mai presus de cuvânt şi de minte, mari şi minunate? Că Tu, Izvorul curăţiei şi al sfinţeniei cel de-a pururea curăţitor şi nedeşertat, Tu, Adâncul înţelepciunii şi al puterii preanemărginit şi neajuns; Tu, Comoară nedeşertată şi neîmputinată a cunoştinţei şi a priceperii, cu mari daruri ai dăruit pe bineplăcutul tău, pe dumnezeiescul Dumitru: ca pe David, cu blândețea; cu priceperea, ca pe Solomon; cu bunătatea, ca pe Moise; cu înțelepciunea, ca pe Daniel, și cu râvna credinței, ca pe marele Ilie; deci, atâta mulțime de bunătăți într-un suflet văzând noi, Ție cu umilință strigăm: Cel ce Te proslăvești întru sfinții Tăi, Doamne, slavă Ție!

Glasul al 4-lea:

În vremea foamei cumplite a necredinței, întristarea în bucurie prefăcând-o și lipsa înlăturând, cu necruțare de sine, de Hristos întărindu-te, în hambarele cărților, preaînțelepte Dumitru, ca pe un grâu duhovnicesc ai adunat dumnezeieștile cuvinte ale nevoitorilor celor iubitori ai Frumuseții fără seamăn, pe cele ce cu știință la curăția inimii călăuzesc și la trezvia vieții, la înnoirea harului și la îndumnezeire; pe care cu sârguință împărțindu-le sufletelor celor ce flămânzeau după dreptate, te-ai arătat cu adevărat împărțitor de grâu, de Dumnezeu trimis; și însuți din acelea luând putere și întru pomenirea lui Dumnezeu îmbrăcându-te, neîncetat cu îndrăzneală ai propovăduit Treimea cea preasfântă, Care dă lumii mare milă.

Slavă..., glasul al 5-lea:

Pe preotul lui Dumnezeu cel preaminunat, pe dascălul ierarhilor și al tuturor celor ce slujesc Altarului, pe învățătorul evlaviei și noul cuvântător de Dumnezeu, adunându-ne, credincioșilor, cu osârdie să-l lăudăm, zicând: Bucură-te, râu dumnezeiesc al Apei celei vii, care, cu graiurile tale,

brazdele Bisericii le-ai udat, făcându-le roditoare de spicele cunoașterii dreptei credințe! Bucură-te, vlăstar ales al Ortodoxiei, cel ce ai împodobit în chip înțelegător raiul Bisericii, bucurând-o prin roadele grăirii de Dumnezeu și cu acestea hrănind-o pururea! Bucură-te, tâlcuitor al științei urcușului spre Dumnezeu și lauda cea preaminunată a celor căsătoriți! Bucură-te, dreptar al dogmelor și trâmbiță a harului, care pe Cuvântul întrupat al Tatălui L-ai vestit lumii! Pe Acesta, de Dumnezeu purtătorule Părinte Dumitru, nu înceta a-L ruga pentru cei ce cu credință și cu dragoste săvârșesc pururea cinstită pomenirea ta.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu, același glas:

Fericimu-te pe tine, de Dumnezeu Născătoare, Fecioară, și te slăvim, credincioșii, după datorie, cetatea cea neclintită, zidul cel nesurpat, ocrotitoarea cea tare și scăparea sufletelor noastre.

LA STIHOAVNĂ

Stihiri, glasul al 5-lea, podobie: *Bucură-te cămara...*

Bucură-te, râu de-a pururea plin de preacuratele ape ale harului, curgând cu îmbelșugare și toată lumea umplând cu dumnezeieștile tale învățături; oceanul cuvintelor celor vii, ce sclipirile Înțelepciunii ipostatnice oglindești, și al dogmelor adânc mare și minunat; Sfinte Dumitru, caută acum, dintru înălțimi, spre cei ce-ți facem cinstita pomenire cu laude, pe Hristos rugându-L să dea sufletelor noastre bogată mila Lui.

Stih: Gura mea va grăi înțelepciune și cugetul inimii mele pricepere (*Psalm* 48: 3).

Bucură-te, cel ce ai scos, ca un bun, dintru a inimii comoară, și noi și vechi, cuvintele preacurate ale Cuvântului, grăite-n Părinții purtători de Duh; că întâi așezându-le neclintit în sufletul tău și prin acestea neîncetat curățindu-te, te-ai făcut părtaș al vederii dumnezeiești; iară apoi, scoțându-le și bine înmulțindu-le, aur curat pe acestea și comoară de mare preț și mană cerească, o, Dumitru fericite, le-ai dat Bisericii.

Stih: Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi se vor bucura (*Psalm* 131: 9).

Taina Sfintei Treimi cercetând și de focul dragostei pentru Ea aprinzându-te, răspuns-ai dragostei Sale, întru aceasta îndrăznind, prin cercare, Sfinte, cunoscând-o tu; și

aproapelui pururea dăruindu-i cuvintele netrecătoare ale Celui ce ne-a iubit, dăruitu-te-ai și pe tine printr-însele; iar acum unindu-te cu Dragostea cea dintâi, cea de la Tatăl spre Fiul și întru Duhul Sfânt plinită, rămâi în aceasta, Sfinte Părinte Dumitru, cu cei ce-L iubesc pe El.

Slavă..., glasul 1:

Scuturând de pe picioarele tale tina înțelepciunii omenești, lărgit-a Domnul pașii tăi sub tine, de Dumnezeu înțelepțite Părinte Dumitru, și către cercarea harului ai alergat, prin slavă și necinste, prin defăimare și bună faimă, întristându-te, dar pururea bucurându-te, ca un sărac, dar pe mulți îmbogățind; că ai căutat bogăția slavei moștenirii Domnului întru sfinți; pe care și dobândind-o de la Hristos, o dăruiești, cu mijlocirile tale, celor ce ți se roagă, de trei ori fericite.

Și acum...,
a Născătoarei de Dumnezeu – a Învierii,
același glas:

Iată, s-a împlinit prorocia lui Isaia, că fecioară fiind ai născut, iar după naștere, ca și mai înainte de naștere ai rămas; că Dumnezeu era Cel ce S-a născut, pentru aceasta și firile le-a înnoit. Ci, o, Maică a lui Dumnezeu, rugăciunile robilor tăi, ce se aduc ție în biserica ta, nu le trece cu vederea, ci, ca una ce ai purtat în brațele tale pe Cel milostiv, spre robii tăi milostivește-te și roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

La binecuvântarea pâinilor, se cântă Troparul Sfântului (de două ori) și Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te... (o dată). Dacă nu se face binecuvântarea pâinilor, atunci se cântă:

TROPARUL, glasul al 5-lea,
podobie: *Pe Cuvântul...*

Cu întreită cunună încununându-te: a preoției, Părinte, a bunei mărturisiri și cu cea a cuvântării de Dumnezeu, ca o lumină strălucești, învățându-ne a cinsti Treimea de o ființă, Căreia, Sfinte Dumitru, pentru noi te roagă pururea.

Slavă..., Și acum...,
al Născătoarei de Dumnezeu –
al Învierii, același glas:

Bucură-te, ușa Domnului cea neumblată! Bucură-te, zidul și acoperământul celor ce aleargă la tine! Bucură-te, limanul cel neînviforat și neispitită de nuntă, care ai născut cu trup pe Făcătorul tău și Dumnezeu! Nu înceta a te ruga pentru cei ce laudă și cinstesc nașterea ta.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., punem Troparul Sfântului de două ori, Slavă..., Şi acum..., al Născătoarei de Dumnezeu – al Învierii, acelaşi glas.

După întâia Catismă, Sedealna, glasul 1, podobie: *Mormântul Tău, Mântuitorule...*

Pe râul apei vii, izvorât de la Domnul în vremea de apoi, a uscăciunii de suflet, pe stâlpul cel de foc, trimis călăuză creştinilor în pustiile necredinţei cumplite, să-l cinstim acum, pe slăvitul Dumitru, pe dascălul dogmelor.

Slavă..., Şi acum...,
a Născătoarei de Dumnezeu, asemenea:

Marie, vas cinstit al Stăpânului lumii, ridică-ne pe noi, cei căzuţi în adâncul cumplitei deznădăjduiri, al greşelilor şi-al necazului, că scăpare eşti şi ajutor şi nădejde păcătoşilor şi ocrotire preatare, păzindu-i pe robii tăi.

După a doua Catismă, Sedealna, glasul al 4-lea, podobie: *Degrab ne întâmpină...*

Lăcaş arătatu-te-ai, Sfinte, al Sfintei Treimi, şi vas al alegerii, şi preacinstit, şi sfinţit, gătit spre tot lucrul bun, dragostea căutând-o şi dreptatea şi pacea, blând şi răbdând tot răul, şi pe toţi învăţându-i cunoaşterea cea curată a adevărului.

Slavă..., Şi acum...,
a Născătoarei de Dumnezeu, asemenea:

Pe Domnul Puterilor născând cu trup pe pământ, în ceruri cu cetele fără de trup neîncetat, Stăpâna zidirilor, roagă-L să dea iertare şi îndreptare vieţii celor ce cu credinţă şi cu dor, Preacurată, de Dumnezeu Născătoare, îţi cântă măririle.

Polieleul şi Mărimurile:

Stih 1: Gura dreptului grăieşte înţelepciune şi limba lui rosteşte dreptate (*Psalm* 36: 30).

Mărimu-te pe tine, Sfinte Părinte Dumitru, de Dumnezeu cuvântătorule şi dascăl al sporirii duhovniceşti, şi cinstim cu dragoste pomenirea ta.

Stih 2: Veniţi, fiilor, ascultaţi-mă pe mine, frica Domnului vă voi învăţa (*Psalm* 33: 11).

Veniţi, toţi ortodocşii, să lăudăm pe Sfântul Dumitru Mărturisitorul, pe teologul harului şi al Ortodoxiei nou luminător.

Stih 3: Strigat-au dreptii şi Domnul i-a auzit pe ei şi din toate necazurile lor i-a izbăvit (*Psalm* 33: 16).

Stih 3: Aşteptând am aşteptat pe Domnul şi El a căutat spre mine şi a auzit rugăciunea mea (*Psalm* 39: 1-2).

Stih 2: Dumnezeu este scăparea noastră şi puterea, ajutor întru necazurile cele ce ne-au aflat pe noi foarte (*Psalm* 45: 1).

Stih 6: Bucura-mă-voi de cuvintele Tale, ca unul care a aflat comoară mare (*Psalm* 118: 162).

Apoi Slavă..., glasul 1:

Slavă Ție Treime Sfântă: Părinte, Cuvinte și Duhule Sfinte, zicând: Slavă Ție, Dumnezeule.

Și acum..., același glas:

Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine, zicând: Și, prin tine, cu noi.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori).

După Polieleu, Sedealna, glasul al 8-lea, podobie: *Pe Înțelepciunea și Cuvântul...*

Căutând spre zidirea lui Dumnezeu și văzând frumusețea și slava ei, adâncul smereniei Ziditorului ai iubit, și cercetând, Părinte, prin ochiul Părinților, taina din veacuri ascunsă a venirii în chip de rob a Domnului, adică slăvita deșertare, pe aceasta te-ai sârguit din vedere s-o cuvântezi și din cercare, slăvitule, cugetul smerit dobândind și în toate Lui asemănându-te; deci, fericite Dumitru, pe noi pomenește-ne.

Slavă..., Și acum...,
a Născătoarei de Dumnezeu, asemenea:

Pe ceea ce este ușă cerească și chivot, munte cu totul sfânt, nor strălucitor, să o lăudăm; pe scara cerească, Raiul cel cuvântător, mântuirea Evei și odorul cel mare a toată lumea; că prin ea s-a săvârșit mântuirea lumii și iertarea greșelilor celor de demult. Pentru aceasta, grăim către dânsa: Roagă pe Fiul tău și Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeli, celor ce se închină cu dreaptă credință nașterii tale celei preasfinte.

Antifonul întâi al glasului al 4-lea:

Din tinerețile mele...

PROCHIMEN, glasul al 4-lea
(*Psalm* 131: 9, 13):

Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi se vor bucura.

Stih: Că a ales Domnul Sionul şi l-a ales ca locuinţă Lui.

Toată suflarea să laude pe Domnul...

Evanghelia de la Ioan
(10: 1-9; de la Liturghia din 21 mai)

Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la El: Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce nu intră pe ușă în staulul oilor, ci sare pe alături, acela este fur și tâlhar. Iar cel ce intră pe ușă este păstorul oilor. Acestuia portarul îi deschide și oile ascultă de glasul lui, și oile sale le cheamă pe nume și le mână afară. Și, când le scoate afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, și oile merg după el

căci cunosc glasul lui. Iar după un străin ele nu vor merge, ci vor fugi de el, pentru că nu cunosc glasul străinilor. Această pildă le-a spus-o Iisus, dar ei n-au înțeles ce înseamnă cuvintele Lui. A zis, deci, iarăși Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sunt ușa oilor. Toți câți au venit mai înainte de Mine sunt furi și tâlhari, iar oile nu i-au ascultat. Eu sunt ușa; de va intra cineva prin Mine, se va mântui; și va intra și va ieși și pășune va afla.

Psalmul 50

Slavă..., glasul al 2-lea:

Pentru rugăciunile de Dumnezeu cuvântătorului Dumitru, Milostive, curățește mulțimea greșelilor noastre.

Și acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățește mulțimea greșelilor noastre.

Apoi Idiomela, glasul al 6-lea:

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta, și, după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea.

Vărsatu-s-a harul în buzele tale, fericite Părinte, și te-ai făcut învățător al Bisericii lui Hristos, învățând oile cele cuvântătoare să creadă în Treimea cea de o ființă, întru o Dumnezeire.

CANOANELE

Se pun pe 14: al Născătoarei de Dumnezeu (al Paraclisului, sau din Bogorodicină), cu irmosul, pe 6, și două ale Sfântului pe 8.

Canonul întâi al Sfântului

Cântarea 1

Glasul al 5-lea

Irmos: *Mântuitorului Dumnezeu...*

Stih: Sfinte Părinte Dumitru, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Cu cerești minți, Sfinte Dumitru, șezând întru lumina Minții celei dintâi, și mintea mea cu strălucită mijlocirea ta de sus luminează-o ca să te laude.

Într-un glas să cântăm pe-al tainei Sfintei Treimi marele dascăl, pe prietenul adevărat al lui Hristos și al aproapelui, pe stâlpul Bisericii, cinstea românilor.

Nezidite a fi ale Treimii lucrări, Sfinte Dumitru, arătatu-le-ai, lui Palama, de Dumnezeu cuvântătorule, cu totul făcându-te tâlcuitor credincios.

Al Născătoarei de Dumnezeu:

Toate neamurile te fericesc neîncetat, Prealăudată, că în două firi pe Cel ce este L-ai născut, pe Dumnezeul-Om, pe Care și robul tău Dumitru l-a vestit tuturor.

Canonul al doilea

Cântarea 1

Glasul al 8-lea

Irmos: *Pe Faraon cel purtat...*

Luminător te-ai arătat, vestindu-ne dragostea Sfintei

Treimi, Părinte Dumitru, cinstea teologilor și mie, dar, smeritului, luminare trimite-mi să-ți împletesc cu evlavie cunună din florile laudei.

Aurul cel atotcurat al sfintelor învățături dobândind, și ca pe-o comoară punându-l în inimă, întreg te-ai luminat prin har cu luminile sale și strălucești precum soarele marginilor lumii, slăvitule.

Slavă...

Ucenicia deprinzând, a Sfinților de Dumnezeu gânditori, ai câștigat, Sfinte, și prietenia lor; că apărându-i, bunule, și adâncindu-i cu râvnă, în ceata lor te numeri și tu, de Hristos cu ei fiind proslăvit.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Dumnezeiască și nespusă slava ta a o vedea cei de jos ne-a făcut, Stăpână, Dumitru, plăcutul tău, nespusă taina Fiului tău în lume vestind-o; ci cu solirea acestuia, fă-ni-L milostiv pe Născutul tău.

Catavasie: Deschide-voi gura mea...

Cântarea a 3-a

Canonul întâi

Irmos: *Cu puterea Crucii Tale, Hristoase...*

De Duhul izvorâte grăiri spre toți, Părinte, din belșug țâșnind, izvor de-a pururea curgător arătatu-te-ai al harului.

De Duhul fiind insuflată, limba ta, Sfinte, preafrumos a scris ca un condei grabnic-scriitor cartea virtuților și-a dogmelor.

Urcat-ai pe-al cunoașterii vârf, trepte, Părinte, având învățăturile săpate în mintea Părinților de Înțelepciunea ipostatnică.

Al Născătoarei de Dumnezeu:

Marie, întru nașterea ta graiul Prorocilor s-a plinit vădit, că L-ai născut pe Cel prevestit, pe Hristos, Cuvântul Tatălui.

Canonul al doilea

Irmos: *Cel ce dintru început ai întărit...*

Apărător te-ai arătat, Părinte, dreptei-credințe, înfruntând filosofia deșartă și pe omul cel semeț, purtat de duhul cel lumesc, armă având slăvită Crucea lui Hristos, înțeleptule.

Lapte și miere neîncetat picură buzele tale, pe cei prunci la cugetare hrănindu-i, iar celor desăvârșiți cărțile tale, bunule, așternând cu îmbelșugare hrana cea mai tare a dogmelor.

Slavă...

Ucigătoarele de om învățături mincinoase ale fiarei nevăzute, Părinte, le-ai vădit, binevestind dumnezeiască dragostea Celui ce pe Cruce sufletul Și-a pus pentru robii Săi.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Iconomia împlinind cea iubitoare de oameni a venirii lui Hristos, Preacurată, Născătoare te-ai făcut lui Dumnezeu, că-n pântece pe Dumnezeu-Cuvântul negrăit, Fecioară, purtatu-L-ai.

Sedealna, glasul 1,
podobie: *Mormântul Tău...*

În toate, liniștea căutând-o, Părinte, pe aripile ei a venit întru tine pacea de sus a Domnului, covârșitoare a minților, care inima minunat ți-a umplut-o, ca și cugetul; deci, pe aceasta și nouă în suflet trimite-ne-o.

Slavă..., Și acum...,
a Născătoarei de Dumnezeu, asemenea:

Cinstind pe robul tău, pe slăvitul Dumitru, pe cel ce te-a vestit Născătoarea Luminii, cu Domnul și Fiul tău ai venit la ieșirea lui, preaplăcutul lui suflet primindu-l, Fecioară, și în cămările prealuminoase purtându-l, în cetele sfinților.

Cântarea a 4-a
Canonul întâi
Irmos: *Auzit-am, Doamne...*

Neamul bun sufletesc al tău cu cuget bun păzind și-n temniță și-n cinste, ai suit la fericirea cea dintâi, bucurându-te, Sfinte, cu soboarele sfinților.

Zeciuială Stăpânului în dimineți dând pârga inimii și minții, a zidirilor Lui pârgă te-ai făcut și întâi-născut, Sfinte, în Biserica sfinților.

Următor al Părinților te-ai arătat desăvârșit, că spre lumina cunoștinței tu pe toți ne-ai îndreptat, tâlcuindu-ne graiurile lor, înțeleptule.

Al Născătoarei de Dumnezeu:

Cort și masă și rug aprins, nemistuit, și nor ușor, Fecioară preacurată, toți Prorocii de demult te-au arătat, că în pântece pe Cel neîncăput L-ai primit întreg.

Canonul al doilea
Irmos: *Tu ești tăria mea, Doamne...*

Dorul curat de Dumnezeu aprinzându-te din pruncie, o, prealăudatule, te-ai sârguit taina a-I afla, căreia și preot și martor și însuți-văzător făcându-te, Părinte, ai grăit din vedere, lumii pe aceasta vestind-o tu.

Umbletele tale de aici și cărările, înțelepte, pururea s-au îndreptat către Hristos, Domnul tuturor; către Care grija ți-ai aruncat, precum scrie-n psalmi, și în dumnezeiască mâna Sa, fericite, sufletul ți-ai dat, rugăciuni făcând.

Slavă...

Mintea ținând fără încetare în inimă, amândouă de dumnezeiescul foc cel nezidit

mereu s-au cuprins, pământescul cuget arzându-ți și luminându-te, sfințindu-te cu totul și făcându-te, Sfinte, dumnezeu după har, fericitule.

Și acum...,
al Născătoarei de Dumnezeu:

Inima mea, cu neînfruntată solirea ta, cort arat-o Celui Preaînalt și Bun, ceea ce ești Sfânta Sfintelor, pe Arhiereul cel Mare, pe Ziditorul tău, având-L întru tine, Preacurată, pe Care și sfințitul Dumitru L-a preaslăvit.

Cântarea a 5-a
Canonul întâi
Irmos: *Mânecând strigăm Ție...*

Unindu-te cu Cel dorit, Sfinte Dumitru, rămâi plin de har și adevăr, cu El în veci bucurându-te.

Viața ipostatnică în trup vestind, pe Hristos, Dumnezeu și Om întreg, la El, Părinte, te-ai și mutat.

În temniță, cuvântul tău grâu preacurat s-a făcut mărturisitorilor, îndestulându-le sufletul.

Al Născătoarei de Dumnezeu:

Născând pe Dumnezeu cu trup, Maică, pe Unul-Născut și Cuvântul Tatălui, din neam în neam noi te fericim.

Canonul al doilea
Irmos: *Pentru ce m-ai lepădat...*

Table noi ale Legii degetul atotscriitor al Cuvântului ți-a făcut în taină ale inimii table, slăvitule, ca pe o scrisoare sobornicească însuflețită trimițându-te noului Israel.

Rânduneaua cerească, binevestitoarea primăverii harului, și vistieria bunătăților celor de nefurat, marele Dumitru, de Dumnezeu cuvântătorul, în cântări cuvioase să fie cinstit.

Slavă...

Uriașii zdrobit-ai, pe cei trei puternici și tari ai păcatului, pe-a relelor mamă, neștiința, precum și pe sora ei, adică uitarea, și nepăsarea, înțelepte, întrarmat cu a Duhului sabie.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Luminează-mi, Fecioară Maică, întunericul! ție ți se ruga robul tău, Stăpână, lucrătorul trezviei, Grigorie; deci, a lui strigare rostind și robul tău Dumitru, cu nădejde, luminii a fost părtaș.

Cântarea a 6-a
Canonul întâi
Irmos: *Înconjuratu-m-a adâncul...*

Tăbliță a ta inimă, Părinte, aflând-o Preasfântul Duh, într-însa a scris preaminunat legea dragostei, care rămâne, Sfinte, în veacul veacului.

Adâncurile Duhului cu duhul cercând, înțeleptule, pe Domnul – pe cât ai încăput – L-ai și cunoscut, pe Cel ce este înțeles prin necuprindere.

Treime atotputernică, pe blândul Dumitru, plăcutul Tău, lumină a lumii pe pământ l-ai orânduit, și azi în ceruri mijlocitor la tronul tău.

Al Născătoarei de Dumnezeu:

O, Maica Ziditorului, cu Sfântul Dumitru rugându-te, de toată năvala celui rău izbăvește-ne pe cei ce pururi te lăudăm, mărindu-te.

Canonul al doilea

Irmos: *Curățește-mă, Mântuitorule...*

Urcușul spre Dumnezeu, de Dumnezeu gânditorule, prin sfinții învățători ai trezviei ai deprins, capătul dorirorilor, întărit de Duhul, fericite, ajungându-l tu.

Iubirea lui Dumnezeu în cunoștință vestindu-o, prin care ne-am și zidit, prin care ne-am mântuit, prin care și fii ai Lui ne-am chemat, Părinte, ai rămas într-însa pururea.

Slavă...

Se bucură, dănțuind duhovnicește, Biserica, învățător înțelept al dogmei avându-te și nou rugător în cer, Părinte Dumitru, către Domnul câștigându-te.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Trup Celui fără de trup I-ai dat, Fecioară, din trupul tău, Celui ce neschimbător din Tatăl Său S-a născut și în anii de apoi S-a întrupat din tine, nestricată arătându-te.

CONDAC

Glas 8, podobie: *Apărătoare Doamnă...*

Pe odrăslirea cea în Domnul a românilor, nou-arătatul mare dascăl al Bisericii și înțelept tâlcuitor al Filocaliei, pe Părintele Dumitru cu evlavie să-l cinstim după dreptate, credincioșilor, strigând: Bucură-te, Sfinte Dumitru, de Dumnezeu cuvântătorule!

ICOS

Astăzi pe fericitul și slăvitul Dumitru veniți să-l lăudăm cu credință; că, plin fiind de dumnezeiescul har al Cuvântului, ne adapă cu revărsările harului; pentru aceasta, să-i strigăm, zicând:

Bucură-te, al bunei-cinstiri vlăstar;

Bucură-te, al Înțelepciunii pahar;

Bucură-te, cel ce înveți adevărul dogmelor;

Bucură-te, cel ce arăți treptele virtuților;

Bucură-te, munte preaînalt ce stai cu munții dumnezeiești;
Bucură-te, minte ce lucirile nezidite oglindești;
Bucură-te, crainicul mare al dragostei Treimii;
Bucură-te, vasul de cinste al Stăpânului lumii;
Bucură-te, sălașul Mângâietorului;
Bucură-te, lăcaș cinstit al virtuților;
Bucură-te, prin care dobândim cunoștința;
Bucură-te, prin care ne întărim credința;
Bucură-te, Sfinte Dumitru, de Dumnezeu cuvântătorule!

SINAXAR

În luna octombrie, în ziua a patra, săvârșim pomenirea Sfântului Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae.

Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae s-a născut în 16 noiembrie 1903, în satul Vlădeni, din județul Brașov, fiind cel mai mic dintre fiii binecredincioșilor creștini Ieremia și Reveca. Mama sa, nepoată de preot, și-a dorit mult ca fiul ei cel mic să ajungă slujitor al lui Dumnezeu, mai cu seamă după ce, într-o noapte, a visat cum cosea un rând de veșminte preoțești. De mic, tânărul Dumitru iubea slujbele Bisericii și citirea Sfintei Scripturi. A învățat la școala primară din satul natal, apoi, cu mari eforturi, a urmat cursurile Liceului *Andrei Șaguna* din Brașov. A studiat, apoi, la Facultatea de Teologie din Cernăuți, cu sprijinul Mitropolitului Nicolae Bălan al Ardealului, care mai târziu l-a trimis la Atena pentru a-și însuși limba greacă și a-și desăvârși pregătirea teologică. În anul 1929, a devenit profesor la Academia Teologică Andreiană din Sibiu, unde și-a format mulți ucenici. După un an, Dumitru s-a căsătorit cu Maria Mihu, alături de care a întemeiat o frumoasă familie creștină cu trei copii. Primii doi prunci au adormit întru Domnul la vârste fragede, această încercare provocând multă durere părinților. Tânărul teolog a primit hirotonia întru diacon în 1931, iar, un an mai târziu, marele dar al preoției, dovedindu-se un ales slujitor al Bisericii lui Hristos. Între anii 1936 și 1946 a condus Academia Teologică Andreiană. Tot în această perioadă, el s-a aplecat cu multă evlavie asupra textelor filocalice, pe care le-a tradus treptat, la început fiind ajutat de ucenicii săi, aflați în obștea Mănăstirii Sâmbăta de Sus: Sfinții Cuvioși Arsenie Boca și Serafim Popescu. Și-a încheiat activitatea de dascăl la Sibiu, la presiunea autorităților comuniste, în 1947 fiind transferat la Facultatea de Teologie din București ca profesor la catedra de Ascetică și Mistică, ulterior încredințându-i-se și catedra de Teologie Dogmatică. La București, Sfântul Dumitru a locuit împreună cu familia în casa parohială a bisericii *Sfântul Gheorghe-Vechi* și, în scurt timp, a început să participe la întâlnirile mișcării isihaste *Rugul Aprins* de la Mănăstirea Antim, unde obișnuia să citească celor de

față din noile sale traduceri ale scrierilor Sfântului Grigorie Palama, aducând, astfel, o fundamentare teologică și patristică năzuințelor pentru rugăciune și isihie. În 4 septembrie 1958, Părintele Dumitru Stăniloae a fost arestat de autoritățile comuniste pentru legăturile pe care le-a avut cu persoanele implicate în mișcarea *Rugul Aprins*. Sfântul Dumitru și-a săvârșit anii de temniță grea în închisorile de la Jilava și Aiud, răbdând multe chinuri, insulte și umilințe. În închisoare, el a fost întărit duhovnicește de pilda multor preoți și creștini persecutați, dar și el însuși, prin cuvintele sale, i-a îmbărbătat pe mulți să mărturisească pe Hristos în fața prigonitorilor. Peste ani, Părintele Dumitru avea să mărturisească faptul că temnița a fost o școală a rugăciunii. După cinci ani de detenție, a fost eliberat, în 15 ianuarie 1963. Vrednicul de pomenire Patriarh Justinian Marina i-a încredințat apoi un post în administrația Arhiepiscopiei Bucureștilor, iar, din 1965, a reușit să îl readucă la Institutul Teologic ca profesor și îndrumător pentru doctoranzi. Mult s-a ostenit Sfântul Dumitru toată viața să traducă scrierile Sfinților Părinți și să alcătuiască lucrări teologice spre folosul duhovnicesc al multora. El a sădit sămânța dumnezeiască a Cuvântului în țarinile sufletești ale celor ce îl ascultau, cei învățați de el devenind, prin lucrarea lui Dumnezeu, pământ roditor, semănat cu virtuți și aducător de roadă multă și bogată. Cuvântul său duhovnicesc nu venea doar din bogata sa învățătură pe care o deprinsese încă din tinerețe, ci devenea roditor în viețile ucenicilor săi pentru că era însoțit de faptă și de lucrarea harului. De aceea, a fost deosebit de cinstit în lumea ortodoxă, mai ales de monahii din Muntele Athos, care, citându-l în *Tomosul* din anul 1975, îl numeau *venerabilul dascăl ortodox de teologie*. Sfântul Dumitru a arătat lămurit cât de important este să citim Sfânta Scriptură și să privim la experiența ascetică a sfinților și la scrierile lor insuflate de Dumnezeu, depărtându-ne de teologia scolastică. Odată, vizitând una dintre mănăstirile din țara noastră, s-a apropiat de raftul cu cărți și a șters praful cu degetul de pe volumele *Filocaliei*. Atunci, le-a cerut maicilor să nu mai permită să se pună praful pe *Filocalie*, ci să o citească mereu, pentru că aceasta, pe lângă Sfânta Scriptură, este cartea de căpătâi a monahilor. În ultima parte a vieții, Sfântul Dumitru s-a îmbolnăvit de cancer la stomac. El a fost spovedit pe patul de suferință de părintele său duhovnicesc, Sfântul Cuvios Sofian de la Antim, care l-a încurajat să-și poarte suferințele bolii cu încredere în Dumnezeu. Înainte de mutarea sa din această viață, Sfântul Dumitru Stăniloae a fost cercetat, în timpul rugăciunii, de Dumnezeu, de Maica Domnului și de sfinți. Bineplăcând lui Dumnezeu și oamenilor, prin viețuirea sa înaltă, și-a sfârșit viața aceasta în ziua de 4 octombrie 1993, fiind înmormântat în cimitirul Mănăstirii Cernica. Strălucind în virtute, în dragoste și

smerenie, s-a făcut vas primitor al darurilor dumnezeiești, al discernământului și al teologhisirii, și s-a arătat îndrumător înțelept al sufletelor pe calea mântuirii.

Pentru ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi. Amin.

Cântarea a 7-a
Canonul întâi
Irmos: *Cel ce în cuptorul de foc...*

Răspuns-a inima ta, dumnezeiescule, cuvânt bun: Binecuvântat ești, Dumnezeul Părinților și al nostru!

Unirea, Sfinte, ai vestit cu Începătorul frumuseții, cu frumusețe fiind împodobit și cu har.

Lumii, Părinte, ai tunat: La început a fost Treimea, Dragostea fără început, Tatăl și Fiul și Duhul cel Sfânt.

Al Născătoarei de Dumnezeu:

Ușă încuiată te știm, Domnul prin tine trecând singur; deci, ușa milelor Lui, Maică, deschide-ne.

Canonul al doilea
Irmos: *De pogorârea lui Dumnezeu...*

Al Zilei fiu te-ai făcut și al Luminii, cu vrednicie umblând, Sfinte, după chemarea cu care Domnul cel milostiv te-a chemat, că, priveghind cu trezvie și dragoste, azi împreună cu El întru lumină te bucuri.

Nădejdea punându-ți coif, dreptatea platoșă și credința ca scut, și încins cu adevărul și cu a Duhului sabie întrarmat, spre Evanghelia păcii te-ai pregătit, căreia sol te-ai făcut, Părinte, și în legături.

Slavă...

Icoană a virtuților te-ai arătat pe pământ, fericite Părinte, cu bunătatea și cu blândețea spre toți, care, cinstindu-te, cântă Stăpânului: Binecuvântat ești, Dumnezeul Părinților noștri!

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Lumina fără de ani cu trup din tine, Maică, sub ani S-a născut; drept aceea, pe tine Maica Luminii într-adevărat te vestim și, luminându-ne, Fiului tău cântăm: Binecuvântat ești, Dumnezeul Părinților noștri!

Cântarea a 8-a
Canonul întâi
Irmos: *Pe Cel din Tatăl născut...*

Iubind pe Tatăl cel veșnic, și pe Cel născut din El L-ai iubit; și-a Lui poruncă ținând-o, și iubirea cea de frați ai lucrat; și rămâi, Părinte Dumitru, în lumină cu El, întru toți vecii.

Dumnezeiască dulceață rodul buzelor tale ne e, iară mulțimea de scrieri, fericitule Dumitru, ospăț și cerească

mană de suflet hrănitoare, de Domnul dăruită.

Al Treimii:

Un Dumnezeu în trei Fețe și Treimea în Unime cinstim, și în două firi pe Cuvântul din Fecioară întrupat Îl vestim: Preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L pe El întru toți vecii.

Al Născătoarei de Dumnezeu:

Marie, tu pe Cuvântul nenuntită născându-L cu trup, de Dumnezeu Născătoare cu credință tuturor te vestim, pe Hristos cântându-L și preaînălțându-L pe El întru toți vecii.

Canonul al doilea

Irmos: *De șapte ori cuptorul...*

Obștii Bisericii te arăți rai gândit, înțeleptule, roada cuvântătoare a cerești tale minți bogat dăruind-o, pe doritorii ei îndulcind, care lui Hristos, Mântuitorului nostru, cântă cu cunoștință: Preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L pe El întru toți vecii.

Ape din chiar lăuntrul tău izvorând, minunatule, după făgăduința nemincinoasă a Domnului, țâșnit-ai grăirile de Dumnezeu din belșug, pe cei credincioși întărindu-i, Părinte, să strige cu credință: Preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L pe El întru toți vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul.

Edenul astăzi porțile deschizându-și, primitu-te-a întru adunările celor întâi-născuți, în ceata slăviților învățători ai lumii șezând, și lui Dumnezeu, cu sfinții, Sfinte Dumitru, cântând cu bucurie: Preoți lăudați-L, popoare preaînălțați-L pe El întru toți vecii.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Scară spre ceruri te-au vestit, Preacurată, Scripturile, lână rourată, rug nears și tron ceresc, și Sfântă a Sfintelor, masă și sfeșnic, toiag odrăslit, lespede a Legii, și-a Cuvântului carte, Care întru tine cu al Părintelui deget S-a scris, dumnezeiască Fiică preacurată.

Cântarea a 9-a

Canonul întâi

Irmos: *Pe tine, Maica lui Dumnezeu...*

Iată, ne întinde masă de daruri cerești din virtuțile sale fericitul Dumitru azi; veniți, să-l lăudăm, deci, bucurându-ne.

Tatăl și Cuvântul, Sfinte, și Duhul venind, întru tine Și-au făcut lăcaș, fericitule, iubitor al poruncilor aflându-te.

Roagă, fericite Dumitru, pe Cel milostiv, pentru cei ce cu laude cinstesc pomenirea ta și, de sus, har și milă dăruiește-ne.

Umbra lepădând și-al trupului văl de acum, fața Domnului

limpede o vezi, fericite, și rămâi în lumină, bucurându-te.

Al Născătoarei de Dumnezeu:

Scară te-a văzut, Fecioară, demult Iacob, că din tine Cuvântul negrăit trup făcându-Se, dumnezei a ne face ne-a dăruit.

Canonul al doilea

Irmos: *Spământatu-s-a cerul de aceasta...*

A praznicului tău celui preacinstit de curând arătata zi ne-a răsărit plină de lumină, plină de har, și nezidite razele zilei neînserate a lui Hristos tuturor strălucește, preaslăvite Dumitru, de Dumnezeu cuvântătorule.

Biserica întreagă se bucură, prăznuind luminat, fericite, și prin cântări a ta pomenire împodobind. Saltă neamul românilor, că așa bărbat al doririlor și vas ales pe tine, Părinte, întru Domnul, Sfinte Dumitru, te-a odrăslit.

Slavă...

Izvor al cunoștinței de Dumnezeu și fântână a darului Duhului ni s-a făcut vâna minții tale dumnezeiești, de Dumnezeu slăvitule Părinte Dumitru, deci, și acum în ceruri, cu toți sfinții rugându-L pe Stăpânul, apele harului trimite-ne.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Năstrapă aurită și lespede de demult Moise însemnându-te ca un proroc, limpede, Fecioară, a arătat că va să porți în pântece pe Mântuitorul și Dumnezeu, pe Care noi văzându-L cu trup născut din tine, ție cântare-ți înălțăm acum.

LUMINÂNDA Sfântului,
glasul al 3-lea,
podobie: *Cel ce cerul cu stele...*

Lumina cea din Lumină vestind-o, Sfinte Dumitru, întru lumină ai umblat și ai rămas în lumină, părtaș fiind moștenirii sfinților în lumină.

Slavă..., Și acum...,
a Născătoarei de Dumnezeu, asemenea:

Fecioară Maică Marie, dumnezeiască cetate, tron luminat ca un soare, al Împăratului scaun, neînțeleasă minune, cum L-ai născut pe Stăpânul?

LA LAUDE
Punem 4 stihiri, glasul 1,
podobie: *Ceea ce ești bucuria...*

Cu bucurie, în ceată azi adunându-ne, să lăudăm cu râvnă pe Părintele nostru, pe marele Dumitru, de Dumnezeu grăitorul cel minunat, pe cel ce este a toată lumea învățător și următor al celor trei Sfinți Ierarhi.

Ca dintr-o seară trecut-ai, ca dintr-un somn te-ai sculat, ieșind la dimineața Învierii de obște, că Domnul, stând de față cu Maica Sa, plin de har arătatu-te-a și de puterea

Părinte, de a vesti tot cuvântul adevărului.

Marilor Dascăli ai dogmei și ai suișului spre neasemănata Frumusețe, Părinte, întocmai te-ai făcut și de un gând, lui Palama și lui Grigorie, lui Simeon, Atanasie și Chiril, lui Maxim și Dionisie.

Toți credincioșii, cu râvnă moaștele tale cinstind și sărutându-ți chipul din icoană, Părinte, rugăm bunătatea ta să ne primești sub al tău acoperământ; și pentru neamul tău, Sfinte, și pentru toți mijlocește la Ziditorul tuturor.

Slavă..., glas 6:

Omule al lui Dumnezeu și credincioasă slugă, slujitorule al Domnului, bărbatul dorirorilor, vasul alegerii, stâlpul și întărirea Bisericii, moștenitorule al Împărăției, de Dumnezeu cuvântătorule Sfinte Dumitru, nu înceta a te ruga pentru noi către Domnul.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu:

Născătoare de Dumnezeu, tu ești vița cea adevărată, care ai odrăslit Rodul vieții. Pe tine te rugăm: Roagă-te, Stăpână, cu Sfântul Dumitru și cu toți Sfinții, să se mântuiască sufletele noastre.

Doxologia mare, Troparele, Ecteniile și Otpustul.

La Sfânta Liturghie

Fericirile pe 8: 4 din Cântarea a 3-a a primului Canon și 4 din Cântarea a 6-a a celui de-al doilea Canon.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea

(*Psalm* 67: 36, 3):

Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Stih: Drepții să se bucure și să se veselească înaintea lui Dumnezeu, să se desfăteze întru veselie.

APOSTOLUL

Din *Epistola către Efeseni* a Sfântului Apostol Pavel, citire (4: 1-13):

Fraților, vă îndemn, eu, cel întemnițat pentru Domnul, să umblaţi în chip vrednic de chemarea cu care aţi fost chemaţi, cu toată smerita-cugetare şi blândeţea, cu îndelungărăbdare, îngăduindu-vă unii pe alţii în iubire, silindu-vă să ţineţi unitatea Duhului întru legătura păcii. Un trup şi un Duh, precum aţi şi fost chemaţi într-o singură nădejde a chemării voastre; un Domn, o credinţă, un botez, un Dumnezeu şi Tată al tuturor, Cel peste toate şi prin toate şi în noi toţi. Şi fiecăruia dintre noi i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos. Pentru aceea zice: Suindu-Se la înălţime, a

robit robia şi a dat daruri oamenilor. Iar *S-a suit* ce este decât că S-a pogorât mai întâi în părţile cele mai de jos ale pământului? Cel ce S-a pogorât, Însuşi este Cel ce S-a suit mai presus de toate cerurile, ca pe toate să le umple. Şi El Însuşi i-a dat pe unii apostoli, pe alţii proroci, pe alţii evanghelişti, pe alţii păstori şi învăţători, spre desăvârşirea sfinţilor, spre lucrul slujirii, spre zidirea trupului lui Hristos, până vom ajunge toţi la unitatea credinţei şi a cunoaşterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârşit, la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos.

Aliluia, glasul al 4-lea (*Psalm* 91: 12, 13)

Stih 1: Dreptul ca finicul va înflori şi precum cedrul din Liban se va înmulţi.

Stih 2: Răsădiţi fiind în casa Domnului, în curţile casei Dumnezeului nostru vor înflori.

EVANGHELIA

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*, citire (14: 15-23):

Zis-a Domnul: Dacă Mă iubiţi, păziţi poruncile Mele. Şi Eu voi ruga pe Tatăl şi alt Mângâietor vă va da vouă ca să fie cu voi în veac, Duhul Adevărului, pe Care lumea nu poate să-L primească, pentru că nu-L vede, nici nu-L cunoaşte; voi Îl cunoaşteţi, pentru că rămâne la voi şi în voi va fi! Nu vă voi lăsa orfani: voi veni la voi. Încă puţin timp şi lumea nu Mă va mai vedea; voi însă Mă veţi vedea, pentru că Eu sunt viu şi voi veţi fi vii. În ziua aceea veţi cunoaşte că Eu sunt întru Tatăl Meu şi voi în Mine şi Eu în voi. Cel ce are poruncile Mele şi le păzeşte, acela este care Mă iubeşte; iar cel ce Mă iubeşte pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu şi-l voi iubi şi Eu şi Mă voi arăta lui. I-a zis Iuda, nu Iscarioteanul: Doamne, ce este că ai să Te arăţi nouă, şi nu lumii? Iisus a răspuns şi i-a zis: Dacă Mă iubeşte cineva, va păzi cuvântul Meu, şi Tatăl Meu îl va iubi, şi vom veni la el şi vom face lăcaş la el.

CHINONIC (*Psalm* 111: 6)

Întru pomenire veşnică va fi dreptul. Aliluia.